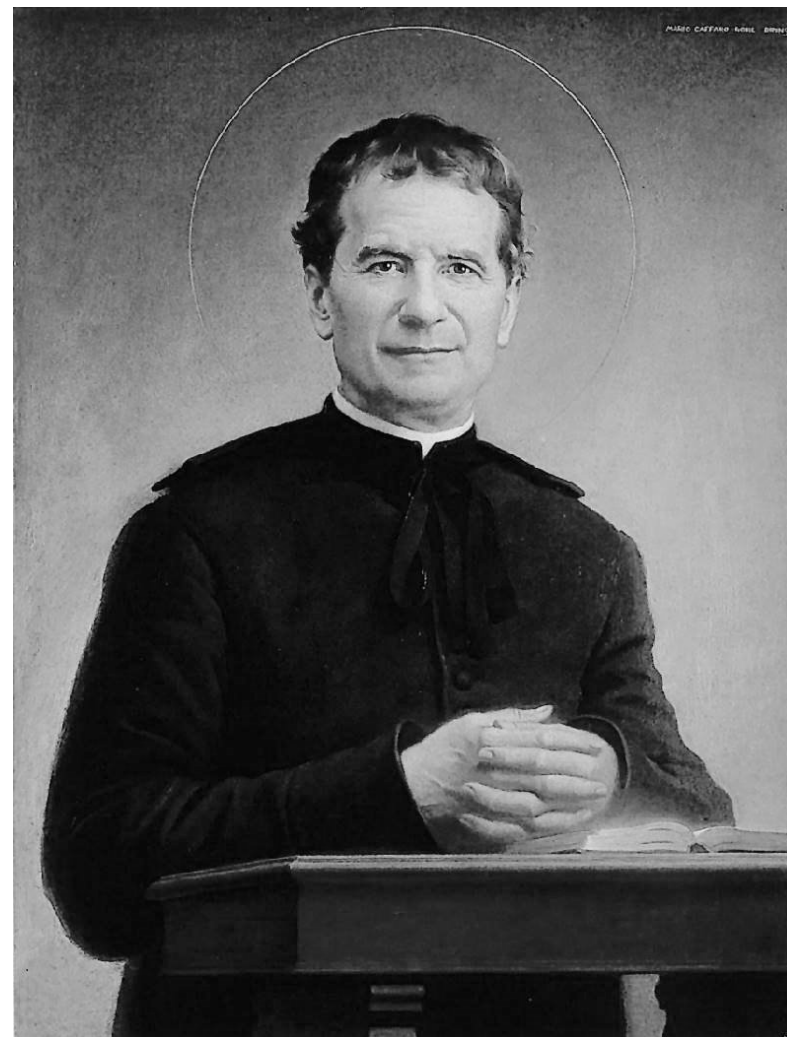

Úvod.....	2
1. Dej mi duše.....	3
2. Všechno začalo Zdrávasem	6
3. Modlitba – kontemplace v činnosti	9
4. Eucharistie, svátost smíření	12
5. Laskavost	15
6. Ničím se nezneklidňuj!	18
7. Dominik Savio	21
8. Salesiánská rodina	24
9. Život v Boží přítomnosti.....	28
10. Duchovní odkaz Dona Boska	31

Na shledanou u Formačního plánu 2015

Spiritualita Dona Boska

Podněty k přemýšlení a následování

Úvod

Milí přátelé

Již dva roky se prostřednictvím našich formačních plánů seznamujeme s životem a odkazem našeho zakladatele Dona Boska. V roce 2012 jsme přemýšleli o jeho preventivním systému, v loňském roce jsme si připomněli jeho životní příběh. V letošním roce se zaměříme na to asi nejdůležitější – duchovní rozměr osobnosti Dona Boska, jeho spiritualitu.

K tomu nás vybízí i don Pascual Chávez ve svém dopise k tříleté přípravě na dvouleté výročí narození Dona Boska:

A nakonec je nezbytně nutné poznávat a prožívat spiritualitu Dona Boska. Poznání jeho života a činnosti a jeho výchovné metody nestačí. Základem plodnosti jeho činnosti, stejně jako její aktuálnosti, je jeho hluboká duchovní zkušenost. Dospět k přesnému popisu duchovní zkušenosti Dona Boska ovšem není tak snadné. Možná právě tuto jeho stránku známe nejméně. Don Bosco je člověkem zcela zaměstnaným prací. Nezanedbává po sobě žádný popis svého vnitřního vývoje, žádnou výslovnou reflexi svého duchovního života, nepíše duchovní deníky. Nevysvětluje, ale raději předává svého ducha popisem svých životních peripetií nebo prostřednictvím životopisů svých chlapců. Zajisté nestačí říct, že jeho spiritualita je spiritualitou člověka konajícího aktivní a nikoli kontemplativní pastorační, případně pastorační, která je něco mezi spiritualitou učenou a lidovou.

Strukturu jednotlivých témat ponecháváme podobnou jako ve formačním plánu pro rok 2013, jen místo citátů z Písma jsme vybrali některé myšlenky sv. Jana Boska.

Texty v jednotlivých kapitolách jsou letos kratší, o spiritualitě není třeba dlouho vykládat. O to více prostoru můžeme při setkáních vyhradit pro **zpytování, rozjímání, sdílení** a pro **modlitbu**.

Věříme, že mnozí z vás si dávali **Předsevzetí na měsíc** a měli z toho užitek. A vás ostatní bychom chtěli povzbudit k následování, protože to je dobrý a docela jednoduchý způsob, jak prohloubit svůj vztah k Bohu, příležitost k intenzivnějšímu prožívání salesiánského ducha.

*Přejeme vám hodně radosti a užitku při poznávání a prožívání spirituality Dona Boska.
Vaše provinciální rada*

Literatura:

- Don Pascual Chávez Villanueva. Příprava na oslavu dvou set let od narození Dona Boska. Řím 31. ledna 2011.
Bosco, Terezio. Don Bosco. Řím, 1990.
Bosco, Terezio. Duchovní cvičení s Donem Boskem. Turín, 1982 (Portál 1994).
Schiélé, Robert. Don Bosco. Portál, 1999.
Don Bosco. Můj život pro mladé. Portál, 2007.
V rozhovoru s Pánem (tzv. Zelená knížka). Vydavatel a rok neuvedeny.
Život a dílo sv. Františka Saleského (samizdat)
Martini, Carlo Maria. Don Bosco nám píše. Portál, 1993
Plán apoštolského života; Stanovy, Pravidla. Praha, duben 2008

Elektronické texty:

- Tři postavy ve formaci Dona Boska
Don Pascual Chávez Villanueva: Tisíc tváří Dona Boska, 2003
Buccelato, Giuseppe. Shrnující poznámky „Duchovních dějin“ kněze Jana Boska

Modlitba

Bože, náš Otče,
tys nám dal v Kristu naději, která vítězí nad smrtí;
dej, aby náš život byl věrnou a bdělou službou
ve strídmosti, v modlitbě a vytrvalosti,
abychom byli připraveni přijmout Pána Ježíše, až přijde,
aby nás uvedl do tvého domu.
Ty, kterýs přijal kalvářskou Obět' pro spásu světa,
dej, ať je naše smrt velikonočním přechodem,
naplněním života, darovaného v lásce,
a důvěrným synovským odevzdáním do tvých otcovských rukou
v očekávání vzkříšení,
skrze Krista, našeho Pána.
Amen

Moje předsevzetí na měsíc (nebo možná i na delší dobu)

1. Dej mi duše

„Da mihi animas, cetera tolle.“

...Den jak den musel Don Bosco prosedět více než tři hodiny ve svém pokoji a vypo- slouchávat stěžující si lidská srdce. Přicházely k němu duše malicherné a prosily o přímluvu, jindy se mu otevíraly duše zoufalé, stojící až na pokraji propasti, duše těžce pokoušené a nešťastné.

A Don Bosco neustal, až do pozdního stáří se unavoval audiencemi, i když k poledni již ani nemohl mluvit, jak byl touto službou bližnímu vyčerpán.

Spolupracovat s Bohem na spáse duší

*„Kdo chce svůj život zasvětit něčemu velikému a posvátnému,
ať vychovává mládež.“*

„Nejbožštější z božských věcí je spolupracovat s Bohem na spáse duší. Je to bezpeč- ná cesta k velké svatosti.“ Tuto zkušenost Don Bosco získává a celým svým životem ji naplňuje.

Na začátku to byla jeho velká touha, již od dětství, stát se knězem. Svoji horlivostí a planoucí láskou k Bohu a k bližnímu, ke které ho vychovala jeho matka Markéta, se vydal na nelehkou cestu za kněžstvím a spásou duší zvláště mládeže a lidových vrstev. V bezmezné víře v Boží prozřetelnost a pomoc Panny Marie Pomocnice.

Když se Don Bosco modlil: „Pane, dej mi poznat, co mám dělat.“ Bůh mu pohotově odpověděl: „Považuj je za své přátele.“

Učinit se milovanými

„Učňte se milovanými, abyste učinili milovaným Pána Boha.“

A tak ve své snaze přiblížit se k mládeži Don Bosco poznává, že není možno mladé vychovat, dokud si nezíská jejich důvěru a lásku. „Bez lásky není důvěry a bez důvěry není výchovy.“

A jak to udělat? Laskavostí a vírou v jejich dobré vlastnosti. Odstranit překážky, kte- ré mladé od nás odpuzují. Zajímat se o jejich zájmy. Vytvořit prostředí proniknuté radostí a veselím, které otevírá duše mladých, dává jim růst a budí plnou důvěru.

Jednoho po druhém je třeba oslovit dobrotou a bezměrnou trpělivostí. A když si zís- káte srdce svých žáků, budete je moci utvářet podle Srdce Páně a dosáhnete všeho.

Zvláště v rozhovoru s jednotlivci připomínal Don Bosco základní pravdy víry o jsoucnosti Boží, o věčnosti a to slovy, vždy v tu chvíli vhodnými, jak mu je vnukla je- ho vynalézavá horlivost. Vše směřovalo k jednomu cíli: vštípit mladým hlavičkám pro jejich budoucí život nauku bohatou a pevnou, aby jejich křehká srdce vytrvala, až udeří hodina pokoušení.

Zvláštní starostí Dona Boska bylo přivádět děti časně a často ke třem pramenům nadpřirozeného života: **svatá zpověď, svaté přijímání, úcta k Panně Marii.**

Považoval za dobré, naučí-li se kdo v útlém čistém věku milovat Ježíše Krista a jeho svatou Matku. Ta láska se jednou probudí. A stávalo se obyčejně, že marnotratní synové, až přišla jejich hodina, zase poklekli u zpovědnice nebo alespoň zatoužili po odpuštění hříchů.

Předejít zlu

„Musíte aktivně žít pořád mezi svými žáky, jimž jste svůj život zasvětili, ale ne jako představení a dohlížitelé, ale jako jejich milující přátelé, bratři a otcové. Nesmíte je nikdy nechat samotné, dokud se nenaučí správně užívat svobody.“

To vyžaduje inteligenci a oběti. Ustavičnou prací na vlastní duši vykupuje si vychovatel štěstí, že bude moci sklídit ovoce vděčné lásky.

Někdy je však také třeba ukázat se přísným a pokárat, zároveň však neuzavřít srdce dítěte a neučinit je nepřístupné kladné výchově. Proto je potřeba osvojit si tyto zásady:

- nikdy netrestat veřejně
- nikdy netrestat hromadně, když nebylo možno vypátrat viníka
- tělesný trest vede ke vzpouře
- netrestat podle stejného tarifu a v návalu zlosti
- třeba kárat způsobem přístupným rozumu, citu a věku mládeže

Chudoba

„Chceme-li správně prožívat chudobu, musíme ji mít nejprve v srdci.“

Aby se mohl zcela zasvětit velkolepému projektu ‚spásy duší‘, jehož spoluvůrcem byla Panna Maria, žil až do konce svého života Don Bosco chudě. Byl dokonale odpoután ode všech pozemských dober. Nikdy na něm nebyla patrna sebemenší touha dopřát si něco pro sebe. Říkal: „Chceme-li správně prožívat chudobu, musíme ji mít nejprve v srdci.“

S dětskou odevzdaností a důvěrou, že jej Pán nenechá na holičkách, tento projekt společně s Pannou Marií Pomocnicí křesťanů realizoval.

Náměty pro zpytování, rozjímání, sdílení

„Kdo ví, že je milován, miluje. Kdo je milován, získá všechno, zvláště pak od mladých lidí.“

- Co dělám pro to, abych si získal srdce těch, které mi Pán svěřil k výchově?
- Co mi brání, co mi pomáhá milovat bez výhrad svého bližního i s jeho nedostatky?
- Věřím v obrácení těch, kteří se mi v tuto chvíli zdají nenapravitelnými?
- Jak se snažím předcházet zlu? Zastavovat šíření zla?

1000 až 1999 bodů:

„Chceš se stát dobrým? Uskutečňuj jen tři věci a bude se ti dařit: veselost, studium a zbožnost.“

Gratulujeme, dokážeš studovat i bavit se, pracovat i odpočívat, prožívat společenství i uchýlit se do samoty. Občasné neúspěchy snášíš s úsměvem a dokážeš povzbudit i ostatní.

Méně než 1000 bodů:

„Pánu se líbí, když všechno, co pro něj konáme, konáme s radostí.“

Gratulujeme, svůj život dokážeš řídit srdcem, salesiánský duch ti je vrozený, nepotřebuješ dlouhé hodiny teoretického studia. Jsi pro druhé osvěžením svou bezprostředností, radostností a laskavostí.

Náměty pro zpytování, rozjímání, sdílení

- Čím mě obohatila setkání s Donem Boskem, jak nám je zprostředkoval Formační plán v posledních třech letech?
- V čem mi je Don Bosco největší inspirací?
- Které citáty Dona Boska jsem si zapamatoval? Proč?
- Kde a jak se v mém životě projevuje moje salesiánství?
- K rozjímání a povídání můžete využít i myšlenky z testu. Do které kategorie ze závěrečného vyhodnocení bych se zařadil?

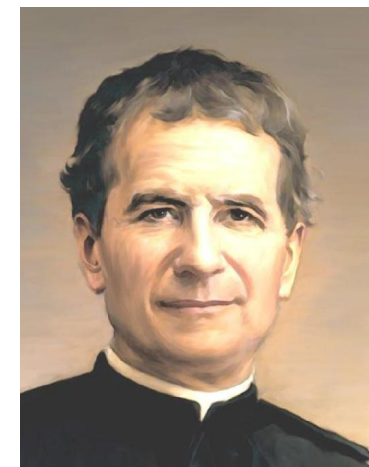
Aktivita

V čem mi je Don Bosco největší inspirací?

Na velký papír společně zapište, v čem je vám Don Bosco největší inspirací, každý se může vyjádřit a napsat tam svoje myšlenky. Pak ten papír pověste na zeď, aby ho všichni dobře viděli. Každý sám si pak na svůj papír nadepíše tři kolonky:

- Co se mi daří uskutečňovat
- Co se mi nedaří
- Na co bych se chtěl soustředit

Do těchto kolonek si pro sebe zapište body z velkého papíru, které nás zaujaly, a zkuste se nad nimi v klidu zamyslet. A nakonec z toho můžeme vyvodit nějaké předsevzetí do nejbližší budoucnosti.

Don Bosco zemřel (10):

- až na samém sklonku svého života cele zasvěceného mládeži
- 31. 1. 1888
- stále žije v našich srdcích a dílech

Nejdůležitější ženou v životě Dona Boska byla (1, 3, 4):

- Matka Markéta
- Panna Maria
- markýza Barolo

Když Don Bosco potkal v kostele sv. Františka Bartoloměje Garelliho (6):

- zlomil nad ním hůl
- zlomil o něj hůl
- pozval ho, aby se stal jeho přítelem

Spiritualita Dona Boska (2014)

„Stále měj na paměti toto: ať všechno tvé konání vede ke slávě Boží.“

Heslo „Dej mi duše, ostatní si vezmi“ ve mně evokuje představu, že Don Bosco byl (1):

- cyklista
- vodník
- světec

Don Bosco kladl velký důraz na svátost smíření. Jak jsem na tom já? Ke svátosti smíření chodím (4):

- nejvýše jednou ročně, protože díky životu v salesiánské rodině jsem již téměř svatý
- jednou za týden – zpovědníky si vybírám dle nálady a aktuálních hříchů
- ne tak často, jak bych chtěl – něco s tím udělám

Největším duchovním synem Dona Boska byl (8):

- Dominik Duka
- Dominik Hašek
- Dominik Savio

Doplňte Don Boskův citát „Radujte se, konejte dobro a nechte štěbetat.“ (7):

- husy
- ženy
- vrabce (ale na druhu vlastně nezáleží)

Vyhodnocení

2000 bodů a více:

„Znát mnoho věcí nestačí, je zapotřebí umět je praktikovat.“

Gratulujeme, tvoje znalosti Dona Boska a zdravé sebevědomí mohou být velkým přínosem pro tvé okolí. Nezapomínej, že jsi tyto hřivny dostal ke službě, máš možnost jejich prostřednictvím udělat mnoho dobrého.

Pro potěchu duše

„Dosaďte si užijte veselí, jen když nehřešíte.“

Z bulharských misí.

Modlitba

„Chceš-li být mým přítelem, musíš mi pomoci spasit svou duši.“

*Dej nám, Bože, víru a trpělivost,
abychom tě poznávali v našich chlapcích a dívkách.
Otevři jejich srdce, ať přijmou poselství spásy,
které jim po nás posíláš,*

*Dej, Pane, abychom si na přímluvu sv. Jana Boska a Panny Marie Pomocnice
osvojili umění žít v radosti a vzájemné lásce.
Abychom příkladem svého života dokázali oslovit ty, které nám posíláš do
cesty a přitáhli je do tvé otcovské náruče.*

Maria, Pomocnice křesťanů, oroduj za nás.

Moje předsevzetí na měsíc

2. Všechno začalo Zdrávasem

„Doporučuji vám, jak jen mohu, abyste vždy vzývali jméno Panny Marie. Sám jsem zakusil, jak účinná je zvláště střelná modlitba: ‚Maria, Pomocnice křesťanů, oroduj za nás.‘ Tato rada at’ zůstane vryta do vaší mysli i do vašeho srdce.“

Učitelka

„Budete-li mít upřímnou, synovskou a neochvějnou důvěru v Pannu Marii, zvláštní něžnost a stálou úctu k ní, ona sama se postará, abyste vítězili nad každou překážkou, abyste se stali houževnatí v rozhodnutích, pevní sami vůči sobě, laskaví k bližním a přesní ve všem.“

Vrátíme se skoro o 200 let zpět do Becchi. Kde jinde začít vyprávění o vztahu Dona Boska k Panně Marii, než v jeho dětství. Jeníkovi je devět let, a zdá se mu jeden velmi zvláštní sen, který změní celý jeho život a kde dostane svou budoucí Učitelku.

V tomto snu, kdy Jeník Bosco ještě nic netušil o své budoucí životní dráze mezi opuštěnou mládeží, nesmíme přehlédnout jednu zvláštnost, jestliže chceme pochopit smysl Mariina mateřství. Vznešený muž říká chlapci: „Dám ti učitelku, pod jejímž vedením se staneš moudrý.“ Panna Maria se pak ujme výuky: „Zde je tvé pole, na němž musíš pracovat. Staň se pokorným, statečným, a silným. Co pozoruješ, že se teď děje, to musíš učinit pro mé syny.“

Učitel je ten, kdo předává rozumové vědomosti, poznatky a pojmy. Pro vesničana (kterým byl i Jan Bosco) byl učitelem ten, kdo na prvním místě sděloval životní zkušenost, učil umění za všech okolností si poradit a nedopustit se omylu. **Panna Maria nikdy nebude Donu Boskovi učitelkou, která sedí za katedrou, ale pomocnicí, která radí, pomáhá chápat a řešit**, která provází všude, kam je třeba jít. Bude učitelkou, která učí spíše zaujímat postoje než sdělovat poznatky, spíše učitelkou života než učitelkou vědomostí.

Panna Maria je především Matka, která nejen povzbuzuje a těší, ale i učí a ukazuje Janovi program i způsob, jak ho splnit. Výuka potrval celý život. Don Bosco jí zůstane věrný i za cenu obětí, takže na konci života bude moci prohlásit: „Neučinili jsme krok, který by nám předem nebyla naznačila Panna Maria.“

Zasvětila jsem tě Panně Marii

„Bůh v této době chce oslavit Pannu Marii, svoji Bohorodičku, mimořádným požehnáním pro ty, kteří ji vzývají pod titulem Pomocnice.“

Zatímco si Jan Bosco balil kufr do semináře, přišla za ním matka. Chvilu ho mlčky pozorovala a pak mu řekla: „Když ses narodil, zasvětila jsem tě Panně Marii. Když jsi začal studovat, doporučila jsem ti, abys byl oddán této naší Matce. Nyní tě, Jane, žádám, abys byl celý její.“ Později se i Jan snažil svým chlapcům v oratoři doporučovat, aby se celí oddali nebeské Matce a aby se stala jejich učitelkou.

Don Bosco v Pamětech píše: Když matka pronesla tato slova, byla dojata. Já jsem se rozplakal a matce jsem odpověděl: „Matko, děkuji vám za vše, co jste pro mne udělala. Vaše slova budu celý život střežit jako poklad.“

10. Duchovní odkaz Dona Boska

„Ať jsem blízko nebo daleko, vždy myslím na vás. Mám jediné přání: vidět vás šťastné zde i na věčnosti.“

Milí přátelé. Končíme tříletou cestu mapující Don Boskův životní příběh, jeho pedagogické dílo i jeho spiritualitu. Zkusme se na konci této pouti ohlédnout zpět, zamyslet se, kam nás dovedla.

Test

„Pracujme upřímně. Bůh nám bude umět odplatit jako dobrý Pán.“

Jedna důležitá pedagogická zásada říká, že na konci je třeba probranou látku shrnout, zopakovat, prověřit, co si studenti z probírané látky odnesli. Takže žádné námitky, napíšeme si malý opakovací test. V klidu se posaďte, udělejte si pohodlí, vezměte tužku a papír, třeba si i uvařte kafe a připravte něco dobrého na zub (alespoň nějaká výhoda oproti škole) a pusťme se do toho. Snad ani nemusím připomínat, abyste neopisovali, jen si jako malou nápovědu můžete k ruce vzít příslušné Formační plány. V závorkách za jednotlivými otázkami najdete čísla kapitol, kde můžete hledat inspiraci.

Svoje odpovědi si prosím obodujte sami dle svého nejlepšího vědomí, svědomí a sebevědomí.

Preventivní systém (2012)

„Pozorujte, co dělá včela. Totéž máme dělat i my: sbírat, co je užitečné.“

Které z níže uvedených principů nepatří do preventivního systému D. Boska (1...10):

- náboženství
- přísnost
- rozum
- preventivní fyzické tresty
- laskavost

Dle přesvědčení Dona Boska se v každém mladém člověku skrývá (1, 2):

- bod přístupný k dobrému – ten je potřeba najít a stavět na něm
- zlo způsobené prvotním hříchem – to je třeba v zárodku zničit

Vychovatel by měl být co nejvíce přítomen (1, 6, 9):

- mezi svými svěřenci, aby v nich podpořil iniciativu a růst k dobru
- v kostele, aby jeho svěřenci viděli jeho zbožnost a následovali ji
- ve studovně, aby se na své svěřence co nejlépe teoreticky připravil

Životní příběh Dona Boska (2013)

„Návyky, které získáme v mládí, si s sebou neseme víceméně celý život.“

Don Bosco se narodil (1):

- 15. 8. 1815
- 16. 8. 1815
- 31. 1. 1888

Náměty pro zpytování, rozjímání, sdílení

„Udělej, co můžeš, Bůh se postará o ostatní. Nenechá tě ve zmatku, jestliže pracuješ pro Něho.“

Autíčko

Zkusme to dnes trochu jinak. Potřebujeme dětské autíčko a dva panáčky, kteří mohou jet v tom (nebo na tom) autíčku. Dobrý materiál najdete například v Legu či Duplu.

Autíčko s panáčky si předáváme dokola. Autíčko představuje můj život, jeden panáček jsem já, druhý je Bůh. Pomocí nich mohu vyjádřit hodně o svém vztahu k Bohu:

- Kdo mé auto řídí? Kde je v mém životě Bůh? Blízko, daleko?
- Kdo je pro mě Bůh? Policajt, spolujezdec, servisman...
- Jak Bůh zasahuje do mého života? Pustím ho tam vůbec? Nebo naopak nechávám řízení jen na něm?
- Co všechno v autě vezu? Jak se o auto starám?
- Jaké ukazatele a značky potkávám na své životní cestě? Řídím se jimi?
- Kde čerpám palivo? Kam jezdím do servisu?
- Co dělám, když zabloudím?
- A kam vlastně jedu?

Modlitba

Mat 6,25–34

„Nemějte starost o svůj život, co budete jíst, ani o tělo, co budete mít na sebe. Což není život víc než pokrm a tělo víc než oděv? Pohleďte na nebeské ptactvo: neseje, nežne, nesklíží do stodol, a přece je váš nebeský Otec živí. Což vy nejste o mnoho cennější?

Kdo z vás může o jedinou píd' prodloužit svůj život, bude-li se znepokojovat?

A o oděv proč si děláte starosti? Podívejte se na polní lilie, jak rostou: nepracují, nepředou – a pravím vám, že ani Šalomoun v celé své nádheře nebyl tak oděn, jako jedna z nich. Jestliže tedy Bůh tak obléká polní trávu, která tu dnes je a zítra bude hozena do pece, neobleče tím spíše vás, malověrní?

Nemějte tedy starost a neříkejte: Co budeme jíst? Co budeme pít? Co si budeme oblékat? Po tom všem se shánějí pohané. Váš nebeský Otec přece ví, že to všechno potřebujete. Hleďte především jeho království a spravedlnost, a všechno ostatní vám bude přidáno. Nedělejte si tedy starost o zítřek; zítřek bude mít své starosti. Každý den má dost vlastního trápení.“

Zkusme o tomto úryvku, ve vztahu k dnešnímu tématu, chvíli v tichu rozjímat, uvědomit si Boží přítomnost v našem životě. Pak se vlastními slovy můžeme na Pána obrátit v modlitbě.

Moje předsevzetí na měsíc

Zopakujme si Markétinu první větu: „Když ses narodil, zasvětila jsem tě Panně Marii.“ V těch dobách to byla na venkově běžně užívaná fráze. Statistiky říkají, že šedesát dětí ze sta umíralo do pěti let. Zasvěcení Panně Marii bylo náboženským úkonem, kterým se z obavy svěřoval mocné bytosti život dítěte, aby ho chránila od zlého. Často to byl jakýsi druh pověry.

Zda šlo o pověřené gesto nebo projev skutečné víry, to ukázal další život. Na životě Jana Boska vidíme, že u matky Markéty to bylo hluboké gesto velké víry.

Vše začalo Zdrávasem

„Maria Pomocnice je divotvůrkyně: velikou mocí, kterou přijala od svého božského Syna, vykonává mnoho milostí a zázraků.“

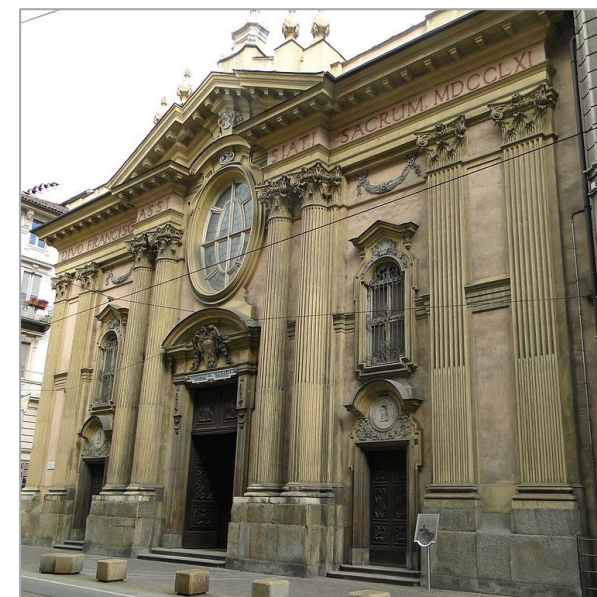
Vše začalo ráno, 8. prosince 1841, na svátek Neposkvrněné, setkáním s Bartolomějem Garellim v kostele sv. Františka z Assisi v Turíně. Když se Donu Boskovi podařilo chlapce rozesmát, poklekl a pomodlil se Zdrávas Maria. Po pětáctyřiceti letech, dva roky před smrtí, když se vracel vlakem z poslední cesty po Španělsku, řekl: „**Všechno je dílo Panny Marie. Vše zapříčinil onen Zdrávas, který jsem se pomodlil horlivě a s přímým úmyslem společně s chlapcem.**“

Při rozhovoru s Bartolomějem Don Bosco říká: „Chceš začít hned?“ Dne 8. prosince 1841 byla středa. Mohl také říci: „Tak se uvidíme v neděli.“ V tom případě by salesiánské dílo dodneška nevzniklo. Ono hned je velmi důležité. Devadesát procent dobrých předsevzetí nebylo vůbec započato, protože jsme se do nich nedali hned.

Když Don Bosco zjistil, že Bartoloměj nemá rodiče, že nikdy nechodil do školy, že nezná nic z náboženství, dal se hned do díla. Otfresná skutečnost může být snadnou cestou k pomýlenému životu. Považoval za nutné mu dát tři základní hodnoty:

Přátelstvím mu chtěl nahradit trochu rodinného tepla. Zajištěním **vzdělání** v něm chtěl probudit vědomí lidské důstojnosti. Jinými slovy: Pokusil se mu vysvětlit, že život nejsou jen cihly a malta. A výukou **náboženství** vrátil hoča církvi, která ho málem kvůli zlostnému kostelníkovi mohla natrvalo ztratit.

O dalších svátcích se přidávali další hoši. Tehdy to byli malí zedníci. Vytrvali s ním třicet až čtyřicet roků. Salesiánské dílo rostlo a to vše díky Panně Marii.

Náměty pro zpytování, rozjímání, sdílení

- Kým je pro mě Panna Maria? Matka, královna, učitelka, orodovnice, pomocnice, utěšitelka, vzor...
- Začínám svoji práci, svoje díla modlitbou? Jak moc zvu do svého konání Boha, Panu Marii?
- Jak se dokážu vcítit do pocitů, radostí a trampot lidí, se kterými se setkávám?

Aktivita

Růženec je kontemplace Božího jednání v životě Panny Marie a událostí Ježíšova života, kterým byla ona blízko. A také odevzdání našich radostí a starostí skrze jednotlivá tajemství Bohu.

- Která tajemství se modlím nejraději? Kdy a proč?
- Která mě oslovují nejméně?
- Kdy a jak se modlím růženec?

Zkusme si o tom popovídat, možná najdeme novou inspiraci či překvapivé úhly pohledu.

Modlitba

Svatá a neposkrvněná Panno, Pomocnice křesťanů a Matko církve, ty podněcuješ naši společnost a jsi její oporou; svěřujeme se do tvé mateřské ochrany a slibujeme ti, že budeme neustále pracovat v duchu salesiánského povolání k větší slávě Boží a pro spásu světa.

S důvěrou ve tvou přímluvu tě prosíme za církev, za naši společnost a celou salesiánskou rodinu, za mládež, zvláště nejchudobnější, a za všechny lidi, vždyť pro ně Kristus trpěl.

Učitelko Dona Boska, uč také nás jeho ctnostem, především stálému spojení s Bohem, čistému, pokornému a střídmemu životu, lásce k práci a sebeovládání, dobrotě a bezmezné obětavosti vůči bližním, věrnosti svatému Otci a biskupům.

Pomáhej, Panno Maria, abychom sloužili Pánu věrně a velkodušně až do smrti a potom se mohli společně radovat doma u nebeského Otce. Amen.

Moje předsevzetí na měsíc

takové prostředí, kde je možné setkávat se s Bohem. Toto prostředí formovaly především následující prvky: bázeň Boží, svátosti, zejména svátost smíření a eucharistie, ale i další pobožnosti.

Bázeň Boží byla pro Dona Boska vztahem dítěte, které se po každém pochybení může znovu vrátit ke svému otci, prosit o odpuštění a dosáhnout smíření.

Rady Dona Boska...

...pro Michala Ruu, když odjížděl do Mirabella založit nový ústav.

- Ničím se nedej zneklidnit.
- Varuj se umrtvování v jídle. Spi nejméně šest hodin, aby sis odpočinul.
- Mši svatou slav a breviář se modli zbožně, uctivě a pozorně.
- Každé ráno trochu rozjímej a během dne navstiv Nejsvětější Svátost.
- Počínej si tak, abys byl milován a ne obáván. Ve tvých rozkazech a napomenutích ať všichni vidí, že hledáš dobro a že nikdy nejde o prosazování osobních rozměrů. Udělej vše, abys zabránil hříchu.
- V důležitých záležitostech se snaž nejdříve s někým poradit.
- Když budeš muset o někom rozhodnout, vynasnaž se všechno zvážit dříve, než učiníš rozhodnutí.

Pro potěchu duše

„Pohleďte na nebeské plectvo: neseje, nežne, nesklízí do stodol, a přece je váš nebeský Otec živí.“ (viz závěrečná modlitba)

Naše maminka k tomu (s úsměvem na tváři) dodávala: „Jo živí, živí... ale mým mákem a mýma jahodama“.

Pán Bůh to už má takhle zařízené – živí nás prostřednictvím druhých a naším prostřednictvím zase živí jiné.

9. Život v Boží přítomnosti

„Když kráčíte, zůstaňte nohama na zemi, ale srdcem v nebi.“

Zkusme si téměř na závěr našich setkání položit otázku, jaký je nejdůležitější rys Don Boskovy spirituality?

Bůh tě vidí

„Čisté svědomí, to je opravdový pokoj v duši pro službu Pánu.“

Don Bosco žil neustále v Boží přítomnosti. Naučila ho to matka Markéta již jako malého chlapce. „Bůh tě vidí“ bylo jedno z jejích nejčastěji užívaných rčení. Bůh, kterého děti učila poznávat, nebyl policajt, ale Bůh Otec, který miluje své děti. Děkovala Bohu za krásu stvořeného světa, za dobrou sklizeň. Důvěřovala však pevně, i když se zrovna neurodilo. Tak se Jan naučil znát a vidět nejen matku, bratry a bližní, ale i osobu Boha. Velikou neviditelnou bytost, která je všude. Nejen v nebi, ale i mezi nimi doma, ve tváři chudáků i v hlase svědomí. O tuto bytost se matka opírala s bezmeznou důvěrou. Bůh byl pro ni dobrý starající se otec, který poskytuje každodenní chléb, dopouští i události, které je nesnadné pochopit, například smrt otce nebo krupobití. I na těžkých okamžicích života dovedla nalézat stopy božského jasu. A když ji tísnila bída, dovedla objevovat vzácný svět obětí.

Modlitba, důvěra v Pannu Marii

„Budoucnost světa je dosti temná, ale důvěřuj Bohu a Panně Marii: Bůh je světlem a Panna Maria jitřní hvězdou.“

Matka Markéta byla přesvědčena o nutnosti modlitby. Tou rozuměla hovor s Bohem, který dával sílu k životu a ke konání dobra. Jednou z prvních modliteb, kterých se Jan od malíčka účastnil, byl růženec. Tehdy to byla večerní modlitba většiny křesťanů. Jenik se učil hovořit s nebeskou Matkou. A byl přesvědčen, že ho vidí a slyší.

Don Bosco projevoval stejnou důvěru jako jeho matka. V roce 1846 se cítil opuštěn, unaven a vyčerpán. Stále nemohl najít pro svou oratoř vhodné prostory. Odevšad ho vyhazovali a někteří spolupracovníci ho začali považovat za blázna. V neděli 5. dubna, která byla poslední nedělí oratoře na Filippiho louce, nejdříve svěřil celou situaci i hochy Panně Marii. Všechny prosil o modlitbu k ní. Pak šel znovu vyjednávat s panem Filipim. Marně. V bezradnosti se modlil „Můj Bože, prozrad' mi, co mám nyní udělat!“

Don Bosco vyzkoušel všechny možnosti, které mohl, a pak mu Bůh naráz odpověděl. Nečekaně mu poslal do cesty člověka, jež ho dovedl k Pinardimu. Ten Donu Boskovi pronajal starou kůlnu, ze které nakonec vzešlo gigantické dílo.

Prostředí pro setkání s Bohem

„Stali jsme se údy Nejsvětějšího Ježíšova těla. Držme se sjednocení s Ním, ne abstraktně, ale konkrétně ve víře a v jednání.“

Don Bosco byl přesvědčen, že bez náboženství neexistuje ani trvalé štěstí, ani opravdová morálka. Výchova může být tedy úspěšná jen tehdy, otevře-li se tvor vůči svému Stvořiteli. Proto bylo pro něj důležité vytvářet ve svých výchovných institucích

3. Modlitba – kontemplace v činnosti

„Je to Bůh, který chce pracovat, a my ho máme prosit, aby byl tak dobrý a pro své svaté podnikání si posloužil námi.“

Kdy se vlastně Don Bosco modlil?

„Jestliže se modlíte, pak ze dvou zrněk, která zasejete, vyrostou čtyři klasy.“

Kdo s Donem Boskem trvale žil, často se mohl domnívat, že měl vyhrazeno pro modlitbu málo času. Tak málo, že prelát kurie, pověřený prostudováním svědectví k procesu jeho blahověření, vznesl památnou námitku, která salesiány udivila: „Kdy se vlastně Don Bosco modlil?“

Jiný kněz, don Achille Ratti, pozdější papež Pius XI., který navštívil roku 1883 Dona Boska, odhalil ovzduší modlitby, které pronikalo celou Don Boskovou činností. Když byl na Valdoku, byli tam právě shromážděni ředitelé salesiánských domů. Po snídani Don Bosco vstal, opřel se o stůl a oni za ním přicházeli se svými nesnáze. Don Ratti se chtěl vzdálit, ale Don Bosco mu rezolutně řekl: „Ne, ne, jen zůstaň.“

Později o tom vyprávěl: „Všichni za ním přicházeli, jeden z té země, druhý z jiné, každý s nějakou těžkostí. A on vstojel, jako by šlo o záležitost, kterou by bylo možné vyřešit za okamžik, se o vše zajímal, vše chápal, na vše odpovídal. Kdo nestranně pozoroval všechno, co se kolem něho odehrávalo, viděl, že zároveň se o vše zajímal a zároveň byl jinde. Byl s Bohem. Podívoval jsem se, že dovedl každému přesně odpovědět. V tom byla jeho svatost, že při svých naléhavých a neustálých aktivitách se zároveň vroucně modlil.“

Vnitřní sjednocení s Bohem

„Stále měj na paměti toto: at' všechno tvé konání vede ke slávě Boží.“

Co umožňovalo Donu Boskovi intenzivně pracovat a přitom se stále modlit? Salesián don Ceria píše: „Po zralém zkoumání se zdá, že měl milost stálé modlitby, kterou sv. Terzie nazývá vnitřním sjednocením.“ Svatý Alfons z Liguori to popisuje: „Takový dar modlitby má dvě vlastnosti: duše je velmi zaujatá božským předmětem, takže ji nic neruší, ale smysly pokračují víceméně ve svoji činnosti, není jim tedy odňata možnost komunikovat s vnějším světem, a tak člověk může vidět, slyšet, mluvit, chodit, a tedy i svobodně vyjít ze stavu své modlitby.“

Don Bosco byl v neustálém kontaktu s Bohem. Všechny starosti, potřeby, které přinášelo jeho velké nasazení pro chudé a opuštěné hochy, jej vedly k modlitbě. To co pro jiné bývá překážkou modlitby, pro něho byla hnací síla. Důvodem jeho neustálé modlitby byla láska k Bohu a ke svým hochům. V tom všem nám je příkladem a vzorem.

Salesiánský duch modlitby

Salesiánská modlitba je modlitbou apoštolskou; je to proud, který vychází z činnosti a směřuje k Bohu a zároveň je to proud, který od Boha vede k činnosti a vnáší do ní Boha, protože naše mysl i srdce jsou plné jeho lásky.

Don Bosco nevěnoval modlitbě příliš času a nepoužíval žádné zvláštní metody (stačily mu „praktiky dobrého křesťana“), protože činnost a modlitba se v jeho osobě spojovaly

ly. Přemíra práce, která ho zaměstnávala od rána do večera, mu nebyla překážkou v modlitbě, naopak ji probouzela a dávala jí směr; modlitba, kterou pěstoval v hloubi svého srdce, v něm živila novou energii lásky, aby se mohl zcela věnovat práci pro dobro svých chudých chlapců.

Samotný název oratoř, který dal své první instituci, znamená, že všechno, co se v tom prostředí děje, je modlitbou nebo se může modlitbou stát; a že všechno dobré, co se tam stane, je plodem modlitby – Dona Boska, jeho spolupracovníků a jeho kluků.

Modlitba je tedy charakteristická pro všechny, kdo prožívají spiritualitu Dona Boska a uskutečňují jeho poslání. Přitom však nelze zanedbávat chvíle přímé modlitby, živě nasloucháním Božímu slovu, a odpověď lásky, která promění život v modlitbu a modlitbu v život.

Řekli o Donu Boskovi

Don Michael Rua – *To, co jsem mohl ustavičně pozorovat, bylo jeho neustálé spojení s Bohem.*

Don Pavel Albera – *Don Bosco byl tak spojený s Bohem, že se zdálo, že rady a povzbuzení, které dával svým synům, dostával od Boha.*

Don Filip Rinaldi – *Jsem vnitřně přesvědčený, že Don Bosco byl skutečným Božím mužem, ustavičně spojeným s Bohem v modlitbě.*

Kardinál Cagliero – *Kdykoliv jsme k němu přišli, vždy nás přijímal s nejvybranější láskou a s takovou pokojnou vlídností, jako by se právě zdvihl z nejvroucnější modlitby.*

Náměty pro zpytování, rozjímání, sdílení

„Jestliže toužíte konat své povinnosti dobře, milujte je.“

- Bůh je s námi stále; kdy, kde, při jaké příležitosti si já nejčastěji vzpomenu na Něho?
- Jaké jsou moje zkušenosti s využíváním různých životních situací k modlitbě, třeba jen střelné?
- Jaký mám řád modlitby? Kdy se modlím? Jak se modlím?
- Neupadám do pokušení modlitbu nahrazovat „bohulibou činností“, ale vlastně bez myšlenky na Boha?

Pro potěchu duše

„Modlete se a buďte veselí.“

K lepšímu pochopení neustálého spojení Dona Boska s Bohem a povzbuzení pro nás nám můžou být myšlenky Catherine de Hueck Roberty, Rusky, která emigrovala do Ameriky, konvertovala ke katolictví, ale stále vycházela z východní spirituality:

„Život kontemplativní a činný nelze oddělit. I toto se na Západě těžko chápe. Jeho římský, právnícký přístup má tendenci všechno nálepkovat, klasifikovat a třídit do kategorií. Ale aktivní a kontemplativní život křesťana je jeden život...“

Lidé často říkají, že na modlitbu nemají čas. Kde je místo pro modlitbu? Modlitba je uvnitř. Naše modlitba by neměla nikdy přestat. Proč by mé srdce mělo být vzdáleno od Boha, když s vámi mluvím? Když člověk někoho miluje, zdá se mu, že má před sebou tvář milovaného – když řídí, když píše na stroji, když vyzvedává pojištění a tak dále. Nějak dokáže postihnout obě tyto skutečnosti, tvář milovaného i jakoukoliv svou činnost. Přáte-

Aktivita

Co o sobě víme

Každý člověk dostane papír a dolů napíše své jméno. Pak pošle papír sousedovi vpravo. Od souseda vlevo dostane jiný papír s jiným jménem. Na ten papír nahoru napíše, co je podle něj pro toho člověka charakteristické, proč si ho váží apod. Pak ten psaný kousek přeloží dozadu, aby to nikdo další neviděl, a pošle vpravo. Takto všechny papíry oběhnou kolo, vrátí se ke svému majiteli a ten si to může v klidu přečíst.

Modlitba

Svatý Jene Bosko,

založil jsi Salesiánskou společnost a Společnost Dcer Panny Marie Pomocnice,

aby pokračovaly ve tvém apoštolátu všude, kam je volá Bůh.

Vyprošuj členům a členkám těchto řeholních rodin,

aby byli plní tvého ducha a věrně následovali tvé ctnosti.

Svatý Jene Bosko,

založil jsi Sdružení salesiánských spolupracovníků,

kteří ve tvém duchu zdokonalují prostředí, ve kterém žijí.

Vyprošuj těmto „salesiánům ve světě“, aby byli osvědčenými vzory křesťanských ctností a oporou tvého díla.

Svatý Jene Bosko,

prosíme i za členy ostatních větví Salesiánské rodiny

i za všechny přátele salesiánského díla,

aby v tvém duchu dokázali vytvářet civilizaci lásky kolem nás.

Moje předsevzetí na měsíc

<http://www.shm.cz/>

Staré páky a Mladé mamky

Staré páky jsou hodně specifická skupina nemající pravděpodobně za hranicemi České republiky obdoby. Je to parta kluků, kteří v dobách téměř už památných prožívali prázdniny na salesiánských chaloupkách s Kájou Herbstem.

Kdybyste se Starých pák zeptali, co je na Starých pákách baví, odpověděly by: vzájemné vztahy, lidské zázemí, to, že si na nic nehrajeme, že si dokážeme duchovně i materiálně pomáhat, že je na našich setkáních sranda. Že vedle sebe tráví víkend v lásce, pohodě a bez jakéhokoliv tlaku obyčejní dělníci, ředitelé, podnikatelé, kněží, kluci po léčbě závislosti na alkoholu, že nikdo nikoho neposuzuje, zda je věřící, nevěřící či jak je věřící.

<http://www.starepaky.cz/>

Náměty pro zpytování, rozjímání, sdílení

- Co dělají salesiáni, salesiánky, SHM? V mém nejbližším okolí, v České republice? Zajímám se o jejich práci a poslání? Jak s nimi spolupracuji?
- Co vím o salesiánech a dalších složkách salesiánské rodiny ve světě? Co vím o salesiánských misiích?
- Kdo je náš hlavní představený a odkud pochází? Kdy jsem naposledy četl jeho myšlenky nebo podněty? Co mu leží na srdci?
- Co vím o životě, apoštolátu, radostech i trápeních lidí v našem společenství?

Pro potěchu duše

Dny salesiánské spirituality – akce, na které se schází celá salesiánská rodina.

lé, taková je modlitba. Jestliže budete milovat Boha, nebudete moci oddělit život a dýchání od modlitby. Modlitba je prostě sjednocení s Bohem. Modlitba nepotřebuje slova. Když jsou lidé zamilovaní, dívají se jeden na druhého, dívají se sobě do očí, manželka prostě spočívá v manželově náručí. Nikdo nemluví, když láska dosáhne svého vrcholu, nelze ji vyjádřit slovy. Takový je život modlitby. Vstupujete v Boha, Bůh vstupuje ve vás a ta jednota je stálá.“

Modlitba

„Bůh těm, kdo pro Něho pracují, přislíbil pomoc.“

Lk 14, 16–24 Podobensví o hostině

Ježíš mu řekl: „Jeden člověk chystal velikou večeři a pozval mnoho lidí. Když měla hostina začít, poslal svého služebníka, aby řekl pozvaným: ‚Pojďte, vše už je připraveno.‘ A začali se jeden jako druhý vymlouvat. První mu řekl: ‚Koupil jsem pole a musím se na ně jít podívat. Prosím tě, přijmi mou omluvu.‘ Druhý řekl: ‚Koupil jsem pět párů volů a jdu je vyzkoušet. Prosím tě, přijmi mou omluvu!‘ Další řekl: ‚Oženil jsem se, a proto nemohu přijít.‘ Služebník se vrátil a oznámil to svému pánu. Tu se pán domu rozhněval a řekl svému služebníku: ‚Vyjdi rychle na náměstí a do ulic města a přiveď sem chudé, zmrzačené, slepé a chromé.‘ A služebník řekl: ‚Pane, stalo se, jak jsi rozkázal, ještě je místo.‘ Pán řekl služebníku: ‚Vyjdi za lidmi na cesty a k ohradám a přinut je, ať přijdou, aby se můj dům naplnil. Neboť vám pravím: Nikdo z těch mužů, kteří byli pozváni, neokusí mé večeře.‘“

Bůh nás zve v nejrůznějších životních situacích (na cestě do zaměstnání, při nákupu, při rozhovoru s přáteli...) k sobě na hostinu. Abychom prosili, děkovali, chválili nebo také mlčeli v jeho blízkosti. Jak my na to reagujeme, jak to využíváme? O tom by bylo dobré nejenom teď, ale i v příštích dnech přemýšlet, rozjímat a třeba si i dát tento úryvek z evangelia jako výchozí bod svého zpytování svědomí. Jaký je opravdu náš vztah k Bohu, jak odpovídáme na jeho pozvání?

Zkusme teď, vlastními slovy, ať už potichu nebo nahlas společně poprosit Dona Boska, aby nám pomáhal odpovídat na Boží volání k činnosti i k modlitbě a žít v Boží přítomnosti.

Moje předsevzetí na měsíc

4. Eucharistie, svátost smíření

„Chcete být silní v boji proti d'áblu a jeho pokušením? Milujte církev, čtěte Svatého Otce, přistupujte často ke svatému přijímání, navštěvujte často Ježíše ve svatostánku, uctivejte nejsvětější Pannu Marii a nabízejte jí své srdce. Pak překonáte všechny bitvy a úklady světa.“

Eucharistie

„Chcete, aby na vás d'ábel zaútočil? Navštěvujte Ježíše v Nejsvětější Svátosti zřídka. Chcete, aby od vás utekl? Navštěvujte Ježíše často.“

Eucharistie hrála v životě a poslání Dona Boska podstatnou úlohu. Byla opravdu jedním ze „sloupů“, na kterých spočívala budova svatosti našeho zakladatele a jeho duchovních synů. Stejně důležitou roli hrála ve výchově mladých a jejich cestě ke svatosti. V životopise Františka Besucca Don Bosco napsal: „Druhou oporou mládeže (po svátosti smíření) je svaté přijímání. Jsou šťastní ti chlapci, kteří začnou zavčas pravidelně přistupovat k této svátosti!“ Don Bosco neúnavně povzbuzoval mládež, aby přijímala svátostného Spasitele a navštěvovala jej v kostelích. Oltář a svatostánek jsou privilegovanými místy skutečně živého a životního setkávání se zmrtvýchvstalým Pánem, Přítelem a dokonalým vzorem

O Don Boskově nadšené lásce k eucharistickému Ježíši hovoří i mnoho stránek „Životopisných pamětí“. „Často se stalo – píše jeho životopisec – že se při kázání rozplakal, když hovořil o nesmírné lásce Pána Ježíše k nám lidem. I ve volných chvílích rekreace se jeho tvář rozjasnila, když začal hovořit o Eucharistii. Svým chlapcům často říkával: „Drazí chlapci, chceme být veselí a spokojení? Milujme celým srdcem svátostného Ježíše.“

Eucharistie byla pro Dona Boska živou skutečností, aktuální a živou přítomností zmrtvýchvstalého Krista pod způsobou chleba. Don Bosco prožíval ve svatém přijímání konkrétní, něžné a silné přátelství s Ježíšem Kristem. Eucharistický stůl a svatostánek jsou místa, kde se i dnes s Kristem můžeme skutečně a živě setkávat.

Svátost smíření

„Existuje něco, za co bychom měli Pánu dobrořečit více než za svátost smíření?“

Don Bosco mnoho odpouštěl jako člověk i jako kněz. Věděl, že odpuštění je nezbytnou součástí každého vztahu. Proto trávil hodně času zpovídáním. Několikrát, především u příležitosti slavností nebo „duchovních cvičení“, zůstával ve zpovědnici dvanáct až čtrnáct hodin bez přestávky; v určitých případech strávil i celou noc udílením svátosti smíření, posloucháním svých mladých.

Mladí, a nejen oni, se raději než u někoho jiného zpovídali u Dona Boska, protože cítili, že je přijímá, že jim rozumí. Zpověď byla v prostředí rodinné atmosféry oratoře okamžikem synovské důvěry a měla proto, mimo své duchovní stránky, povzbuzující funkci i na stránku citovou.

I ve svátosti smíření kladl Don Bosco velký význam na vztah mezi zpovědníkem a kajcínkem. Jakožto zpovědník byl, kromě duchovního vůdce, také otcem a přítelem kajcínika. Příkládal rozhovoru ve zpovědnici velkou důležitost. Když měl kajcíník potíže

To byla idea spolupracovníků. Jejich spiritualita se týkala každodenního života: apoštolát zahrnoval nejen náboženské, ale také rodinné, manželské, profesní, sociálně politické a kulturní aktivity.

Ani toto dílo nevzniklo najednou. Don Bosco ideu laického sdružení nosil dlouho v hlavě, ale až roku 1876 se mu podařilo dát sdružení definitivní podobu, kterou schválil papež Pius IX. Tak vzniklo Sdružení salesiánských spolupracovníků.

Další skupiny patřící do Salesiánské rodiny

„Jestliže chceme konat dobro ve světě, je nutné, abychom se mezi sebou spojili a těšili se dobré pověsti u druhých.“

Postupem času vznikaly další skupiny, takže Salesiánská rodina má v současné době 29 formálně schválených sdružení plus další skupiny patří do širšího okruhu.

Nebudeme je zde všechny vyjmenovávat, pěkný přehled najdete například v Chartě identity Salesiánské rodiny Dona Boska od našeho hlavního představeného.

Pro nás jsou asi nejdůležitější skupiny, které působí v naší republice. Kromě SDB, FMA a ASC to jsou:

Institut Volontariů Dona Boska – VDB

VDB žijí své zasvěcení Bohu ve světě ve skrytosti. Nemusí opustit rodinu, v níž vyrůstaly, ani farnost nebo zaměstnání, sdílejí s nimi všechno dobré i zlé. Žijí ve světě jako „kvas v těstě“, který není vidět, a nesou světlo Kristovy lásky a ducha Dona Boska do každého prostředí a situace. Z lásky k Bohu a k lidem skládají slib čistoty, chudoby a poslušnosti.

Salesiánský duch, který VDB žijí, se projevuje zbožností, účastí na slavení eucharistie, úctou k Panně Marii Pomocnici, modlitbami za celou salesiánskou rodinu, láskou k mladým a chudým, oddanou službou církvi a Svatému otci, otevřeností k pravým lidským hodnotám, rodinným duchem, preventivním systémem v praxi, pracovitostí.

<http://www.sdb.cz/salesiani/o-salesianech/salesianska-rodina/volontarie-dona-boska/>

Kontemplativní fraternita Marie z Nazareta – Nazaréní

"Už nežiji já, ale je to Kristus, který žije ve mně. Nejsem to už já, který působím, ale je to Ježíš, Pán, který působí ve mně." (Gal 2,20)

Nazaréní různých životních stavů svědčí o kontemplativní dimenzi křesťanského zasvěcení tím, že žijí způsobem Dona Boska vnitřní život spojení s Bohem. Tím, že žijí a pracují v každodenním životě společnosti, tím, že mají srdce zakotvené v Bohu.

Zdrojem celodenní zkušenosti spojení s Bohem je pro ně Eucharistie, pokud možno každodenní, a věrná, opravdová snaha o svátost smíření a liturgie hodin.

<http://www.sdb.cz/salesiani/o-salesianech/salesianska-rodina/nazareni/>

Salesiánské hnutí mládeže – SHM

Křesťanské občanské sdružení dětí a mládeže s celostátní působností, jehož posláním je výchova dětí a mladých lidí.

Činnost vychází z výchovných principů preventivního systému a je inspirovaná životem sv. Jana Boska. Zahnuje sportovní, kulturní, vzdělávací aktivity – kroužky, oratoře, turnaje, besídky, festivaly, výlety, tábory...

8. Salesiánská rodina

„Všichni ti, kteří nějakým způsobem přispívají ke spáse duší, jsou dělníky na vinici Páně.“

„Dej mi duše, ostatní si ponech.“ Bůh naplnil toto Don Boskovo heslo vrchovatě, ale také mu s pomocí Panny Marie posílal pomocníky, takže se salesiánské dílo postupně šířilo do světa, do nejrůznějších prostředí a kultur. Tvůrčí salesiánský duch dával postupně vzniknout mnoha skupinám, které Don Boskovo charisma uplatňují a obohacují ve specifických podmínkách svého působení.

Salesiáni Dona Boska – SDB

„Kdo ví, že je milován, miluje. Kdo je milován, získá všechno, zvláště pak od mladých lidí.“

O salesiánech jsme podrobněji psali již ve FP 2013 – 7. kapitola.

Salesiánky – Institut Dcer Panny Marie Pomocnice – FMA

„Má duše lne k tobě, tvá pravice mě podpírá.“ (Žalm 63)

Postupem času, na základě podnětů různých lidí, podpory Pia IX., opakovaných snů i své zkušenosti s Pannou Marií se Don Bosco rozhodl rozšířit své působení i na dívky.

Roku 1864 se Don Bosco seznámil s Marií Dominikou Mazzarellovou, která v Mornese vedla skupinku mladých žen – Dcery Panny Marie Neposkvrněné – FMI. Věnovaly se dívkám z vesnice, aby je naučily nějakému řemeslu a směřovaly je ke křesťanskému životu. Z této skupiny vznikl roku 1872, pod Don Boskovým vedením, základ pro Institut Dcer Panny Marie Pomocnice – FMA.

Počátky byly velice těžké – bída, nemoci, nepochopení okolí. Ale především díky obětavosti, pracovitosti, rozhodnosti, daru rozlišování a poslušnosti své spoluzakladatelky Dcery postupně rostly a rozšířily své působení do mnoha zemí světa.

Marie Dominika byla mimořádná osobnost, jejíž přirozená autorita byla doplňována velkou schopností vcítit se do radostí a bolestí druhých. Velká důvěra v milujícího Boha, úplná odevzdanost Panně Marii, smysl pro sebezápor a bezmezná obětavost vůči bližním ukazují na její hluboký duchovní život. Její vztah k Bohu asi nejlépe vyjadřuje Žalm 63, který je také citován v jejím rodném domku v Mornese.

Sdružení salesiánů spolupracovníků – ASC

„Co znamená být salesiánským spolupracovníkem? Přispět svou pomocí ke společnému dílu založenému pod ochranou sv. Františka Saleského, jehož účelem je pomáhat svaté církvi v jejích nejnaléhavějších potřebách.“

Sen Dona Boska byl velký a velké bylo i dobro, které bylo třeba uskutečňovat. Donu Boskovi pomáhalo mnoho lidí a jemu záleželo na tom, aby se stali opravdovými spolupracovníky v úsilí o spásu mládeže. Bylo potřeba dělníků a dělnic nejen pro zasvěcený život, ale i pro živou látku vetkanou do společnosti.

s tím, jak začít nebo jak pokračovat (klasická „afázie kajčnicka“, který neví, co říct), zeptal se ho: „Kolik máš bratrů? Snídal jsi?...“. A takovými obecnými otázkami otevřel cestu ke zpovědi. Někdy sám vyjmenovával hříchy kajčnicka, čímž ho překvapil. To se stávalo často, protože znal psychologii svých chlapců.

Pro Dona Boska byla důležitá stabilita vztahu. Opakoval chlapcům, že mají ve výběru zpovědníka naprostou svobodu, ale když si ho vybrali, vyzýval je, aby mu zůstali věrni: otce nebo přítele neměníme, chceme-li vytvořit hodnotný vztah. Ve skutečnosti jen dobrá citová souhra může zklidnit tíseň nebo tlak duchovního konfliktu; jenom k otcipříteli můžeme být zcela upřímní právě díky úplné důvěře. Zpovědník působí nakonec nejen tím, co říká, ale především svou osobností.

Don Bosco považoval svátost smíření za výchovný prostředek. Jako don Cafasso, tak také Don Bosco nebyl nakloněn ke „generálním“ zpovědím. Nechtěl, aby se chlapci moc hrabali ve své minulosti (tendence, která často skončí v obsesivní neuróze). Dával přednost tomu, aby mysleli na budoucnost, aby se stali lepšími.

Don Bosco přinášel „odpouštějícího Boha“. Byl opravdu vyhledáván nemocnými a umírajícími vlastně proto, že do nich uměl vlít důvěru v nekonečné Boží milosrdenství a osvobodit je od strachu ze smrti.

Náměty pro zpytování, rozjímání, sdílení

- Jaký význam má v mém duchovním životě eucharistie? Jak prožívám mši?
- Jak prožívám svátost smíření? Jako radost, povinnost, setkání s Ježíšem?
- Jak odpouštím? Jak přijímám odpuštění?

Aktivita

Pokud je to možné, zařadte na tomto setkání do programu mši svatou a snažte se ji prožít co „nejpřítomněji“.

Pro potěchu duše

Jednou v neděli před polednem, když mladá žena právě myla v kuchyni salát, přišel k ní její muž a zeptal se jí: „Mohla bys mi říct, o čem se mluvílo v dnešním ranním kázání?“ „Už si to nepamatuju,“ odvětila žena. „Proč tedy chodíš do kostela poslouchat kázání, když si ho nepamatuješ?“ „Podívej, drahý, voda omývá tenhle salát, a přece na něm nezůstává. A salát je přesto očištěný.“

Není důležité si všechno pamatovat. Je důležité nechat se "omývat" Božím slovem.

Modlitba

*Pane Ježíši Kriste,
věřím, že jsi pravdivě a skutečně v Nejsvětější Svátosti
přítomen jako Bůh a člověk.
Věřím, že mě miluješ.
Také já chci tebe nade vše milovat, ale co mohu, Pane, bez tebe?
Ty jsi, Bože, má síla. Toužím po tobě a prosím,
přijď ke mně a učiň si u mě přibýtek.
Pane, zůstaň se mnou a nedopuť,
abych se od tebe odloučil.
Amen.*

Moje předsevzetí na měsíc

Družina Neposkvrněné se stala kvasem oratoře. Dala mariánské účtě konkrétní projev a byla pobídkou k horlivému křesťanskému životu. Vytvářela z hochů apoštoly a rozšířila se do všech salesiánských domů.

Náměty pro zpytování, rozjímání, sdílení

- Kteří svatí, zvláště ti salesiánští, jsou mi blízcí? Čím jsou mi vzorem?
- Co pro mě znamená pojem „být svatý“? Toužím po tom stát se svatým?
- Don Bosco ukázal Dominikovi tři tajemství svatosti: Být veselý, plnit svoje studijní a náboženské povinnosti (pro nás dospělé bychom přidali ještě ty pracovní) a prokazovat ostatním dobro. Co na to já? Jak tyto cesty využívám?
- Co dobrého přináším já do společenství, ve kterých se vyskytuji? V práci, doma, ve společenství spolupracovníků...

Pro potěchu duše

„Bůh chce, abychom se všichni stali svatými.“

Svätosť je viac ako moja dokonalosť či bezchybnosť. Ide skôr o veľmi krásny a hlboký vzťah k tomu, ktorý je Najsvätejší. Už teda nehľadím na seba a na svoje skutky, hľadím však do Božích očí a v nich vidím odraz môjho všedného života. Nehľadím už na moje skutky podľa ľudských meradiel. Boh nemá pre mňa pripravené Prokrustovo lôžko, kde by odťal to, čo prečnieva, a natiahol to, čo je krátke. Nechce mať zo mňa sadrový odliatok, ale prežíva veľkú radosť z rastu svojho nezbedného synčeka. Teší sa z každého môjho kroku, a keď sa pošmyknem, ihneď ma dvíha svojou milosťou.

Martin Jarábek, kaplán – převzato z <http://www.blumental.sk>

Modlitba

*Svatý Dominiku Savio,
ve škole Dona Boska ses naučil chodit cestami svatého mládí.
Pomáhej nám, abychom jako ty milovali Ježíše,
ctili Marii
a horlivě pracovali na spáse lidí.
Vypros nám, abychom i my chtěli raději zemřít než zhřešit
a tak dosáhli své věčné spásy.
Amen.*

Moje předsevzetí na měsíc

„Byl bych rád, řekl nakonec, kdyby mi každý z vás napsal na lístek, jakým dárkem bych mu udělal největší radost. Ujist'ují vás, že se všemožně vynasnažím každého z vás uspokojit.“

Přání byla velice pestrá. Některá skromná, některá hloupá, některá lehkomyšlná. Jeden hoch si kupříkladu přál sto kilo tureckého medu, aby měl zásobu na celý rok. Dominik Savio napsal na lístek pět slov:

„**Pomozte mi stát se svatým.**“ Don Bosco vzal Dominika za slovo. Zavolal si ho na pohovor.

„Prozradím ti tajemství svatosti. Dobře si ho zapamatuj. Za prvé: **Bud' veselý.** Pamatuj si, že všechno, co tě připravuje o klid a co tě zneklidňuje, nepřichází od Pána. Za druhé: **Plň svoje studijní a náboženské povinnosti.** Ve škole dávej pozor, pilně se uč a horlivě se modli. Nic z toho neďalej proto, abys vynikl, nýbrž z lásky k Bohu. Za třetí: **Prokazuj ostatním dobro.** Vždy pomáhej spolužákům, i když tě to bude stát obět'. Když splníš tyto body, budeš svatý.“

Družina Neposkvrněné

„*Přál bych si, aby všichni sloužili Pánu ve svaté radosti i uprostřed těžkostí.*“

Na jaře roku 1856 přišel Dominik Savio na myšlenku sjednotit všechny oddanější hochy ve společenství malých apoštolů. Hovořil o tom s druhými a myšlenka se líbila. Společenství dal název Družina Neposkvrněné.

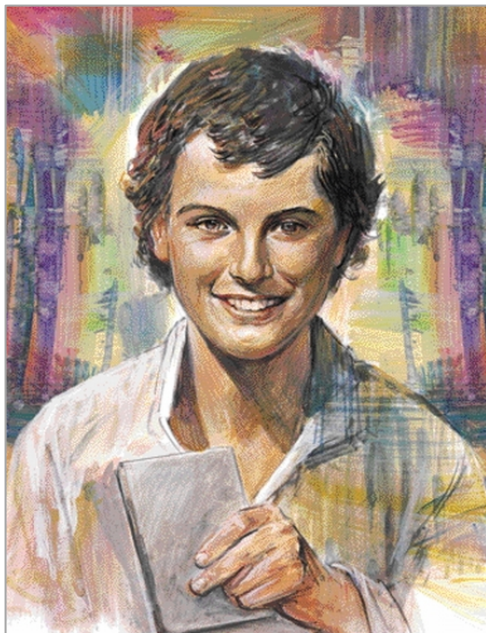
Don Bosco byl pro, ale přál si, aby se nejdříve vše dobře zvažilo a vypracovala se pravidla. Jejich vypracováním byli pověřeni devatenáctiletý Michael Rua, osmnáctiletý Josef Bongiovanni a čtrnáctiletý Dominik Savio. Don Bosco tvrdil, že pravidla vypracoval Dominik. Ostatní je odsouhlasili.

Pravidla měla 21 článků. Členové se zavazovali být lepšími s pomocí svátostného Ježíše a Panny Marie, dále že budou nenápadně pomáhat Donu Boskoví, budou apoštolové mezi hochy a budou kolem sebe šířit radost a pohodu.

Článek 21. shrnoval ducha družiny:

„Upřímná, synovská, bezmezná důvěra v Pannu Marii, zvláštní oddanost a vytrvalá úcta k ní nám pomohou překonat každou překážku a budou ovlivňovat naše rozhodnutí, učí nás přísnějšími k sobě, laskavějšími k bližním a ve všem přesnými.“

Družina byla vyhlášena 8. června 1856 před oltářem Panny Marie v kostele svatého Františka Saleského. Každý slíbil, že vytrvá ve svém rozhodnutí.

5. Laskavost

„*Abychom vykonali trochu dobra, je zapotřebí mít trochu odvahy, být pohotový, vždy laskavý, snést jakékoliv pokoření, ale nikdy nepokořovat druhého.*“

Biblický úvod

Laskavost je určitý projev lásky. Kdo miluje tou správnou láskou, je také laskavý. Vzorem a zdrojem lásky a tedy i laskavosti je Bůh. „*Ó jak bezedná je Boží štědrost, moudrost i poznání.*“ (Řím 11, 33). Boží lásku poznáváme nejlépe v Kristu. K jejímu následování nás vybízejí apoštolové: „*My jsme poznali lásku, jakou má Bůh k nám, a uvěřili jsme v ní. Bůh je láska. Kdo zůstává v lásce, zůstává v Bohu a Bůh zůstává v něm... Strach nemá v lásce místo, protože dokonalá láska strach vyhání.*“ (1 Jan 4,16–18). „*Kdo rozdává, ať to dělá velkodušně ... Láska ať je bez přetvářky ... V bratrské lásce se navzájem srdečně mějte rádi, v uctivosti předcházejte jeden druhého, v horlivosti neochabujte.*“ (Řím 12, 8–11).

Laskavost – jeden z pilířů preventivního systému

„*Kdo je pokorný a laskavý, bude milován ode všech, od Boha i od lidí.*“

Don Bosco byl mužem lásky a vzorem laskavosti. Laskavost je také jedním ze tří pilířů jeho výchovného preventivního systému, který je založen na náboženství, rozumu a laskavosti.

„Je to láska... která se umí stát milovanou. Je to volba dobroty povýšené na systém, jehož obsahem je rodinný duch, schopnost přátelství a dialogu, prostota ve spojení s těmi nejpotřebnějšími, radostná a optimistická vřídlost. **Nestačí mladé jen milovat, ale oni musí vědět, že jsou milováni.**“

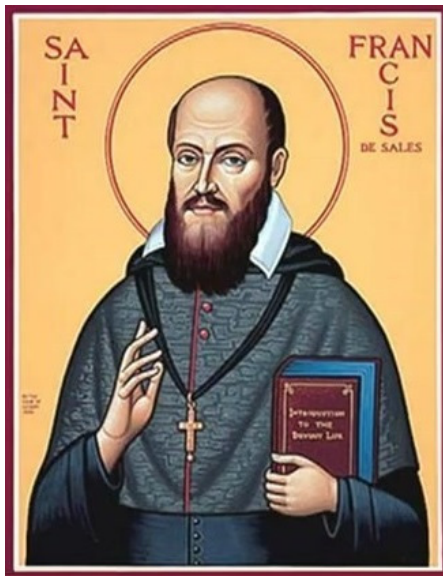
„Laskavost Dona Boska je nepochybně charakteristickým a originálním pedagogickým a metodologickým prvkem celého jeho výchovného systému. Laskavost chápána jako projev teologické ctnosti lásky k mladým lidem a nejnižším vrstvám je také vyjádřením naší spirituality. Zajišťuje v čase pravou identitu salesiánského ducha a je trvalým vyjádřením jeho stylu. Není to snadné. Vyžaduje to neustálou a hlubokou askezi, abychom si vytvořili prostor pro mladého člověka a pro jeho touhu po Bohu. Ne pohlavky, ale mírností a láskou – to byla slova, která Jeník Bosco slyšel už v prvním snu.“

Sv. František Saleský – vzor laskavosti

„*Snaž se mít lásku sv. Františka Saleského.*“

Vzorem v laskavosti byl pro Dona Boska sv. František Saleský. „Láska a laskavost sv. Františka Saleského mě povedou ve všem“ – to bylo předsevzetí Dona Boska, když se stal knězem. „Touto laskavostí budou salesiáni přitahovat k Ježíši Kristu.“ – To byla apoštolská rada, kterou dostal Don Bosco ve snu v roce 1883 pro své misionáře.

Od sv. Františka Saleského přejímá Don Bosco též své životní heslo: „Pane, dej mi duše a ostatní si ponech!“ Don Bosco se řídil Františkovou laskavostí například i v trpělivém naslouchání. Svatý František vyslechl každého bez přerušování, i když šlo o bezvýznamné záležitosti. Neznervózňoval se nad tím, že ztrácí drahocenný čas. Říkával: „Málo času má jen ten, kdo má málo lásky.“ Při vznětlivé povaze Františka (a stejně tak i Dona Boska) šlo o soustavné cvičení v laskavosti a trpělivosti. František přiznává, že i jako biskup podlehl občas své prudkosti. V jednom dopise říká: „Kazatel se nesmí nikdy rozhněvat při kázání, jako se to stalo mně při jednom slavnostním kázání, kdy začali zvonit dříve, než jsem skončil.“ Laskavost a trpělivost projevoval František i v kontaktu s lidmi jiného náboženského přesvědčení. Nechal je hovořit, nepohrdal jimi, i když byli někdy drzí a jízliví, nevyvracel jejich námitky, ale stručně a jednoduše vysvětlil stanovisko církve.

Laskavost praktická

„Jestliže vám jde doopravdy o lásku, snažte se být vůči všem vlídní.“

Laskavost zahrnuje také znalost. Nikoliv povrchní, ale hlubokou, nejen rozumovou, ale i citovou. Dnes je mnoho mladých, kteří se cítí nepochopeni svými rodiči, vychovateli, a čekají pomoc a porozumění, což nedokáže dát ten, kdo nemiluje. Don Bosco říká, že **v každém chlupci, i v tom největším uličníkovi, je zrnko ušlechtilého zlata, které je nutné vyhledat a na něm začít výchovně stavět.**

Co nám říkají Stanovy

Salesiáni spolupracovníci ve svých vztazích praktikují laskavost, jak si to přál Don Bosco. Jsou otevření, srdeční a radostní, jsou připraveni udělat první krok a druhé vždy přijímat s dobrotou, úctou a trpělivostí. Snaží se budovat vztahy důvěry a přátelství, aby kolem sebe vytvářeli rodinné ovzduší založené na upřímnosti a srdečnosti. Jsou šířiteli pokoje. Vyjasnění a shodu hledají pomocí dialogu.

Z myšlenek sv. Františka Saleského

„K vedení duší je potřeba lžící nauky, kýbl ostražitosti a oceán trpělivosti.“

„Málomluvnost neznamená říkat málo slov, nýbrž neříkat jich mnoho zbytečných.“

„Dobré slovo hasí hněv jako voda oheň.“

„Dobrota může zúrodnit každé prostředí.“

„Více much se chytí na kapku medu než na sud octa.“

7. Dominik Savio

„Usilujeme o svatost tím, že se snažíme být hodně veselí. Vše možně se varujeme hříchu, protože ničí v srdci radost.“

Dominik Savio patřil k největším duchovním synům Dona Boska, i když zemřel velmi mladý, již v necelých patnácti letech.

Někteří z nás možná mají trochu problémy s tím, jak se jeho svatost prezentuje. Může to být i tím, že většina obrázků jej zobrazuje s trochu nadpozemským pohledem k nebi, jakoby ani nepatřil do tohoto světa.

Stručný životopis

„Chci vypovědět nesmiřitelný boj těžkému hříchu a chci snažně prosit Pána a Pannu Marii, aby zařídili vše tak, abych zemřel dříve, než bych se dopustil těžkého hříchu.“
(DS)

Dominik Savio se narodil 2. dubna 1842 v San Giovanni di Riva, blízko Chieri v Itálii, v chudé rodině, která však byla bohatá vírou. Jeho dětství bylo silně poznamenáno událostí prvního svatého přijímání, ke kterému s horlivostí přistoupil v sedmi letech, a neustálou snahou plnit dobře své povinnosti. Ve dvanácti letech došlo k rozhodující události: setkává se s Donem Boskem a je jím přijat na Valdocco ke studiu. Don Bosco se mu stává otcem a bezpečným vůdcem. Modlí se, pilně studuje, je velmi oblíben. Osloven Don Boskovým ideálem *Da mihi animas*, chce zachránit duše všech; zakládá Společnost Neposkvrněné, ze které vzejdou významní pomocníci Dona Boska. V necelých patnácti letech vážně onemocní a vrací se domů do Mondonia, kde 9. března 1857 vyrovnaně umírá, šťasten, že se jde setkat s Pánem.

Pomozte mi stát se svatým

„Bez trpělivosti se nemůžeme stát svatými.“

O první dubnové neděli v roce 1855 kázal Don Bosco o svatosti. Někteří hoši poslouchali, jako by se jich to netýkalo, zatímco Dominik Savio poslouchal s neobyčejnou pozorností. Během kázání se dostával Don Bosco do stále většího nadšení. Savio měl pocit, že každé slovo patří jen jemu. Napjatě sledoval, co je třeba udělat, aby se mohl stát svatým jako šlechtic Alois, jako velký misionář František Xaverský, jako spousty mučedníků církve.

Od této chvíle se stala svatost jeho snem a ideálem.

24. června slavil Don Bosco jmeniny. V oratoři to byl velký svátek, který se každoročně slavil s velkou okázalostí. Don Bosco ukončil slavnostní program ujištěním, že má všechny stejně rád.

Modlitba

*Svatý Františku Saleský,
tys prožíval s neúnavnou oddaností své pastýřské poslání;
pomáhej nám, abychom byli neúnavnými budovateli Království.
Dej nám v obtížích optimismus a vlídnost,
abychom uměli přinášet, zvláště mezi mladé, Kristovu lásku.
Nauč nás pěstovat hluboký vnitřní život,
zakotvený v důvěře v Boha a vedený v prostotě a radosti,
abychom následováním tvého příkladu si zasloužili dospět do nebeské vlasti.
Amen.*

Moje předsevzetí na měsíc

Náměty pro zpytování, rozjímání, sdílení

- Jaké pocity ve mně vyvolává Velepíseň lásky v 1. listě Korinťanům (viz modlitba)? Vděčnost za takový dar, smutek, že takto milovat nedokážu, touhu po následování, obavu z přílišných nároků...
- V jakých chvílích vnímám Boží lásku, dobrotu, laskavost?
- Kteří lidé jsou (byli) pro mě vzorem laskavosti? V dětství, v současné době?
- Kdy, ke komu se mi daří být laskavý? Kde se mi to naopak nedaří?
- Kdy nejvíce jedním podrážděně, nelaskavě? Co je toho příčinou?
- Don Bosco zdůrazňoval: „Nestačí mladé jen milovat, ale oni musí vědět, že jsou milováni.“ Jakými prostředky toho mohu dosáhnout? Často to jsou jen maličkosti...

Modlitba

V Písmu najdeme k dnešnímu tématu další krásné texty, můžeme si je přečíst, chvíli o nich rozjímát a nechat se jimi inspirovat k modlitbě.

1 Kor 13,1–8

Kdybch mluvil jazyky lidskými i andělskými, ale lásku bych neměl, jsem jenom dunící kov a zvučící zvon. Kdybch měl dar prorocství, rozuměl všem tajemstvím a obsáhl všecko poznání, ano, kdybch měl tak velikou víru, že bych hory přenášel, ale lásku bych neměl, nic nejsem. A kdybch rozdal všecko, co mám, ano, kdybch vydal sám sebe k upálení, ale lásku bych neměl, nic mi to neprospěje. Láska je trpělivá, laskavá, nezávidí, láska se nevychloubá a není domýšlivá. Láska nejedná nečestně, nehledá svůj prospěch, nedá se vydráždit, nepočítá křivdy. Nemá radost ze špatnosti, ale vždycky se raduje z pravdy. Ať se děje cokoliv, láska vydrží, láska věří, láska má naději, láska vytrvá. Láska nikdy nezanikne.

Gal 5,22–23

Ovoce Božího Ducha však je láska, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrotu, věrnost, tichost a sebeovládání.

Ef 4,32

Buďte k sobě navzájem laskaví, milosrdní, odpouštějte si navzájem, jako i Bůh v Kristu odpustil vám.

Moje předsevzetí na měsíc

6. Ničím se nezneklidňuj!

„Ať tě nic nezneklidňuje. Kdo má Boha, má všechno.“

Inspirace sv. Františkem Saleským

„Jestliže chcete, aby váš život byl veselý a klidný, usilujte o to, abyste stále setrvali v milosti Boží.“

Jde o jednu ze zásad Dona Boska, kterou převzal od sv. Františka Saleského, jíž se řídil a kterou doporučoval hlavně svým salesiánům. Nenechat se ničím vyvést z rovnováhy, respektovat správné pořadí hodnot, nenechat se „převálcovat“ nepředvídanými situacemi a přemírou úkolů, zvláště těch, které nejsou ani v souladu s Boží vůlí. I zde se Don Bosco inspiroval příkladem sv. Františka, který i při své vznětlivé a aktivní povaze byl vzorem vyrovnanosti, vyváženosti v činnosti, rozvážnosti, umírněnosti a klidu.

Sv. František učí a radí: „Spěchej pomalu! Zbrkllost vždycky škodí. Kdo začíná najednou dvě věci, bude mít stejný úspěch jako ten, kdo navléká najednou nit' do dvou jehel. Zbrkllost nedovoluje vykonat poctivou práci. Jemný déšť zúrodňuje, bouře pustoší. Lidé se musí navzájem snášet. Nejsilnější je ten, kdo dovede nejlépe snášet chyby jiných. Dokonalost se měří podle toho, jak snášíme nedokonalosti svoje i druhých.“ Pravá horlivost je dítětem lásky. Je trpělivá, laskavá, nermoutí se, nehádá se, nezná nenávisť, nezávidí, raduje se z pravdy. Falešná horlivost je bouřlivá, zmatená, pyšná, hněvivá, nestálá a přelétavá.“

Sen o tajemném plášti

Ve snu o „tajemném plášti“ („deseti diamantech“) viděl Don Bosco ctnosti, které by měly být pro salesiány typické. Jako zářící diamanty byly na přední straně skvostného pláště ctnosti: víra, naděje a láska a na zadní straně byly diamanty: chudoba, čistota, poslušnost, půst a odměna. Obě části pláště pak na ramenou z obou stran držely diamanty: práce a sebeovládání. A právě tyto dvě ctnosti jsou pokládány za nosné pro všechny ostatní uvedené ctnosti. Správně pochopená a uskutečňovaná práce spojená se sebeovládáním umožňuje plnění ostatních osmi ctností. Práce přijatá jako konkrétní plnění Boží vůle a sebeovládání ve smyslu ukázněnosti, umírněnosti, správné motivace (láskou), čili vyvarování se zbrkllosti, lenivé zdlouhavosti, nezodpovědnosti, nespolehlivosti, polovičatosti v plnění úkolů, mrzutosti, únikem před náročností, atd. Don Bosco prohlašoval, že „práce a sebeovládání přivedou salesiánské dílo k rozkvětu.“

Co říkají naše Stanovy a Pravidla

„Jestliže chcete, aby váš život byl veselý a klidný, usilujte o to, abyste stále setrvali v milosti Boží.“

Salesiáni spolupracovníci prožívají těsné sepětí se světem, v němž žijí a ve kterém jsou povoláni být světlem a kvasem ... Sdílejí hodnoty vlastní kultury a snaží se přispívat k tomu, aby se řídila křesťanským humanismem ... Zaujímají konstruktivní postoj vůči mnoha výzvám a těžkostem, ve kterých jsou povoláni pracovat. Snaží se budovat a šířit ve společnosti křesťanskou kulturu solidarity a přijetí druhých.

Salesiáni spolupracovníci jsou přesvědčeni, že bez spojení s Kristem nemohou dokázat nic. Vyzývají Ducha svatého, který jim den co den dává světlo a sílu. Jejich modlitba je prostá a plná důvěry, radostná a tvořivá, proniknutá apoštolským nadšením, spojená se životem, ve který přechází.

Jejich činnost je provázena kontemplací, která je nutí hledat a poznávat tajemství Boží přítomnosti v každodenním životě a Kristovu tvář v jejich bratřích a sestřích. Proto s klidem přijímají těžkosti života, jeho radosti i utrpení, přijímají též kříž, který apoštolská práce doprovází.

Radíme se jako rodina Dona Boska do širokého salesiánského proudu humanismu a nabízíme tak církvi originální příspěvek ať už ve výchovné oblasti, tak i v pastorační práci. Pro Dona Boska salesiánský humanismus znamená ocenění všeho pozitivního, přítomného a zakořeněného v osobách, ve věcech a v dějinách... Aby se Don Bosco zařadil do proudu kultury a lidského rozvoje své doby, podněcoval dobro a nespokojil se jenom s naříkáním nad zlem.

Pro potěchu duše

„Radujte se, konejte dobro a nechte vrabce štěbetat.“

Náměty pro zpytování, rozjímání, sdílení

„Kdo chce plodně pracovat, musí mít lásku v srdci a trpělivost v práci.“

- Co, kdo mě dokáže rozčítit, naštvat, rozhodit? Partner, děti, práce, církve, politici... Jak dlouho v tomto stavu zůstávám?
- Co mi pomáhá, abych zůstal klidný, vyrovnaný i ve složitých, nepříjemných situacích?
- Kdy se ti stalo, že jsi byl v zoufalé situaci, měl jsi dojem, že jsi vyčerpal všechny možnosti a pak se najednou objevilo řešení?
- Jak předcházím stresovým situacím? Kolik věcí dělám najednou?
- Jak využívám svůj „volný“ čas? Jak odpočívám?